

ლიდერი კვლავ ორია

თბილისი. ვ. ი. ლენინის სახელობის “დინამოს” სტადიონი. 14 ივნისი.

“დინამო” (თბილისი) – “ტორპედო” (მოსკოვი) 3:1 (1:0).

“დინამო”: გოგია, ხიზანიშვილი, ჩივაძე, ხინჩაგაშვილი, მუჯირი, დარასელია (სულაქველიძე), მ. მაჩაიძე, გ. მაჩაიძე, გუცაევი, ყიფიანი, შენგელია.

“ტორპედო”: ჩანოვი, კრუგლოვი, ჟუპიკოვი, ბუტურლაკინი, პრიგოდა, პეტრენკო, ლოსევი, ვასილიევი, იურინი, ვანიუშკინი (სახაროვი), ხრაბროსტინი (გრიშინი).

მსაჯი: ა. პოლიკანოვი (ლენინგრადი).

მოსკოვის “ტორპედო”! დიდი ხანია ეს გუნდი ერთ–ერთი ყველაზე უფრო საინტერესო და ძნელი მეტოქეა თბილისის “დინამოსთვის” საკავშირო ჩემპიონატებისა და თასის გათამაშებებში. იხსენებ ამ ორი გუნდის გარდასულ წელთა მატჩებს და თვალწინ ცოცხლდება უკიდურესად დაძაბული, საინტერესო, უშეღავათო, ნამდვილი დიდი ფეხბურთით აღსავსე შეხვედრები. თითქმის ყოველი მატჩი უდიდეს სიამოვნებას ანიჭებდა მაყურებელს ღრმამინაარსიანი თამაშით, გამოჩენილ ტორპედოელ ოსტატთა გამოსვლას მოუთმენლად ველოდით მუდამ თბილისში.

ეს ისტორიაა და მასთან ერთად – ტრადიციაც... ჩვენ გვახსოვს 1938 წელი, როცა მოსკოვის “ტორპედო” ჩარიცხეს უმაღლეს ლიგაში. მაშინ იქ გამოდიოდნენ პირველხარისხოვანი ფეხბურთელები ა. სინიაკოვი, პ. პეტროვი, რ. კარიჩევი (იგი ბათუმელი იყო წარმოშობით), ი. კოჩეტკოვი, ვ. მასლოვი, კ. რიაზანცევი და სხვა შესანიშნავი მოთამაშეები. მას შემდეგ გუნდს არც ერთხელ არ დაუტოვებია უძლიერესთა რიგები. გვახსოვს პირველი მატჩიც, როცა თბილისელები იგებდნენ ანგარიშით 3:0 და ტორპედოელმა პეტროვმა ხუთიოდე წუთში გაქვითა სამივე გოლი – 3:3.

ან ჩვენი თაობის გულშემატკივართვან ვის დაავინწყდება 1964 წლის ბრწყინვალე მატჩი ჩემპიონის წოდებისთვის ტაშკენტში, რომელიც თბილისის “დინამომ” მოიგო ანგარიშით 4:1.

მას შემდეგ ბევრმა წყალმა ჩაიარა. ახლა “ტორპედოში” აღარ არიან ა. პონომაროვის, ა. სოჩნევის, გ. ჟარკოვის, ვ. ივანოვის, ე. სტრელცოვის, ს. მეტრეველის, ვ. ვორონინის, გ. გუსაროვის, ნ. მანოშინის რანგის ფეხბურთელები, გუნდს ვეღარ ვხვდებით ლიდერთა რიგებში, მაგრამ ტორპედოელებმა მტკიცედ შეინარჩუნეს დაუნერვლი სპორტული “მემკვიდრეობა” და თბილისის დინამოელებთან, როგორც წესი, მუდამ თამაშობენ უკიდურესი მობილიზებით, გაშლილად, საინტერესოდ, ტემპერამენტით.

მთლი ეს პრელუდია 14 ივნისის მატჩის აღწერის წინ დაგვჭირდა იმის სამადლობლად, რომ ძველმა მეტოქეებმა ამ დღესაც მაღალი კლასის, გააზრებული ფეხბურთი გვიჩვენეს და კმაყოფილი დატოვეს მაყურებელი.

მატჩი მართლაც საინტერესო იყო. ტონი მას დინამოელებმა მისცეს, რომლებმაც რამდენიმე სწრაფი, ტემპიანი შეტევის შემდეგ საუკეთესო კომბინაცია გაითამაშეს: ყიფიანმა ბურთი შენგელიას გადაანოდა და ამ უკანასკნელმა რთულ სიტუაციაში ოსტატურად დაარტყა კარში – 1:0.

ტორპედოელებს ძალზე უჭირდათ მეტოქის მთავარი შემტევი სამეულის (გუცაფევი, ციფიანი, შენგელია) იერიშების მოგერიება, მაგრამ დაცვითი რიგების რაოდენობრივი გაძლიერებით, მკაცრი პერსონალური მეურვეობით, მაინც შეძლეს ხიფათის აცილება საკუთარ საჯარიმო მოედანზე. ერთხელაც მათი “მოკავშირე” ძელი გამოდგა, რომელმაც მოიგერია შენგელიას დარტყმა 30-ე წუთზე.

ამ პერიოდში, ჩვენი აზრით, შემტევი ოპერაციების წარმოებისას მეტი აქტიურობა უნდა გამოეჩინა დინამოელთა ნახევარდაცვის ხაზს, რომელიც რამდენადმე დაცვილებული იყო თავდასხმის სამეულს და ზოგჯერ აგვიანებდა საქმეში ჩარევას კარის უშუალო შტურმის დროს.

შესვენების შემდეგ, 49-ე წუთზე, შენგელიამ კვლავ შესანიშნავად ითამაშა, მოატყუა “ტორპედოს” ორივე სტოპერი და მეორედ აიძულა ჩანოვი ბადიდან გამოეტანა ბურთი – 2:0.

საქმე თითქოს მოთავებული იყო. თბილისელები 2 ბურთით იყვნენ წინ, ტერიტორიული უპირატესობაც საფუძვლიანად ეპყრათ ხელთ, შეტევა შეტევას მოსდევდა, სულაქველიძის დარტყმა რის გაჭირვებით მოიგერია ჩანოვმა. შენგელიამ ისევ ძელს მოახვედრა ბურთი, მაგრამ “ტორპედომ” ამ ვითარებაში მაინც შეძლო კონტრათამაშის შექმნა და თუმცა იგი ხანმოკლე იყო, საპასუხო გოლი გატანილი იქნა. ეს ვასილიევმა 56-ე წუთზე შორი მანძილიდან დარტყმით შეძლო.

საჭირო შეიქნა თამაშის მაქსიმალური გაძლიერება, მთელი რესურსების ამოქმედება, რათა თითქმის გარანტირებული გამარჯვება და ესოდენ საჭირო 2 ქულა თვალსა და ხელს შუა არ გაგვპარვოდა. ისევ “დაიტვირთა” მოსკოველთა საჯარიმო მოედანი თბილისელი ფეხბურთელებით, ძელმა კვლავ იხსნა სტუმრები გუცაფევის დარტყმის შემდეგ და მოსახდენი მოხდა უკვე მაშინ, როცა თამაშის დრო ფინიშს უახლოვდებოდა: ერთ-ერთი შეტევის დროს ჩივაძემ სწრაფად გადაინაცვლა წინ, მიიღო გუცაფევის გადაცემა და ზუსტად “ჩაჭედა” ბურთი კარის ზედა კუთხეში – 3:1.

მატჩი, ვიმეორებთ, ძალზე საინტერესო და დაძაბული იყო, მაგრამ იგი კიდევ უფრო უკეთესი იქნებოდა, რომ არბიტრს ა. პოლიკანოვს მეტი პრინციპულობა გამოეჩინა უხეშობის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში. მან ვერც ერთხელ ვერ იკისრა ყვითელი ბარათის ჩვენება დამრღვევთათვის და მთელი მატჩის მსვლელობაში მოჩვენებითი მრისხანე სახით რაღაც სენტენციებს უკითხავდა დამრღვევთ. რა თქმა უნდა, თავის დროზე მიღებული მკაცრი და სამართლიანი სანქციები უფრო მეტ ეფექტს გამოიღებდა მინდორზე წესრიგის დასამყარებლად.

ამ ტურის შემდეგ საკავშირო ჩემპიონატში აღდგა აღრინდელი სტატუს-კვო. ლიდერმა დონეცკის “შახტიორმა”, მინსკში პირველი მარცხი იწვნია ადგილობრივი “დინამოსაგან” და გათამაშების ცხრილის სათავეში კვლავ ორი გუნდი დგას – დონეცკის “შახტიორი” და თბილისის “დინამო”.

ბ. ქორქია.

“ლელო”, 16 ივნისი, 1979 წ.